

ἄλλο συμπέρασμα ἠδυνήθη νὰ καταλήξῃ, ἂν μὴ εἰς τὸ ἐξῆς: «Ὅτι ὁ χαρίεις ἐπιστάτης τοῦ Β' Νεκροταφείου καὶ ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ οὐδέποτε εἶχον — οἱ δκηροί, — ἀναγνώσει τὰ τελευταία περὶ ἀναδόσεως ἀπὸ τῆς γῆς τῶν μολυσματικῶν μικροβίων πειράματα τοῦ Pasteur οὐδὲ τὸ περὶ ἀναγεννήσεως τῆς γῆς διὰ τῆς ἐργασίας τῶν σκωλήκων ἔσχατον ἔργον τοῦ Darwin.

Πλὴν τῆς ἀπομονώσεως, τὰ σώματα τῶν ἐξ εὐλογίας θνησκόντων πρέπει κατὰ νόμον δι' ἰδίου τρόπου νὰ θάπτονται. Ἐνταῦθα ὅμως οὐδὲν τοιοῦτον συμβαίνει. Πρῶτον οἱ λεγόμενοι *μόρτιδες*, οἱ παθόντες δῆλον ὅτι ἐξ εὐλογίας, καὶ οἱς πᾶσα ἡ τῶν εὐλογιῶντων ζώντων καὶ νεκρῶν ἐπιμέλεια ἀνετέθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας, πολλάκις θεωροῦσι τετελεσμένον τὸ ἔργον αὐτῶν εὐθὺς ὡς φέρωσι καὶ ἀποθέσασιν τὸν νεκρὸν ἐν τῷ τάφῳ. Διὸ καὶ ἀπέρχονται, χωρὶς νὰ καλύψωσιν αὐτὸν διὰ χώματος. Οὕτω δὲ εἶναι ἠναγκασμένος ὁ μὴ *μόρτης* νεκροθάπτης, ὁ ἐν τῷ νεκροταφείῳ, ὁ καθ' ἑκάστην ἐρχόμενος εἰς συνάφειαν μετὰ πλήθους κόσμου, νὰ θάπτῃ αὐτόν. Δεύτερον, ἀσβέστου οὐδ' ἴχνος ὑπάρχει ἐν τῷ νεκροταφείῳ πρὸ μῆνος. Ἀναγκάζεται λοιπὸν νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ταφὴν τῶν ἐξ εὐλογίας νεκρῶν, ἄνευ τοιαύτης, ἐνῶ ὁ νόμος ὠρισμένως λέγει ὅτι πρέπει τὸ φέρετρον νὰ καλύπτεται ἐν τῷ τάφῳ διὰ στρώματος 20 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀσβέστου.

Ἡ ἐπιτροπὴ ταύτας μόνον τὰς ἀσχημίας τοῦ Β' δημοτικοῦ Νεκροταφείου ἀναφέρει σήμερον, διότι δὲν ἠδυνήθη πλεῖστον νὰ λεπτολογήσῃ.

β) Το δὲ Α' δημοτικὸν Νεκροταφεῖον, ἐκτείνόμενον εἰς μεγάλην ἔκτασιν, περιέχον τοὺς τάφους τῶν πλειοτέρων ἐν τῇ πόλει θανόντων, εἶναι καὶ πλούσιον καὶ ἀμιστα διεσκευασμένον. Αἱ δίοδοι αὐτοῦ εἶναι κανονικαί, καθαραὶ καὶ ὑπὸ παροδίων δενδροστοιχιῶν κεχωρισμένα, οἱ τάφοι κατὰ

τὸ πλεῖστον πεφυτευμένοι ὑπὸ δενδρυλλίων καὶ ἀνθῶν, πολλάκις κοσμοῦμενοι ὑπὸ εὐσομοτάτων ἀνθοδεσμῶν. Ἄν δὲ οὗτοι οἱ τάφοι δὲν ἦσαν πολλαχοῦ ὁ εἰς κεκολλημένος παρὰ τὸν ἄλλον καὶ οὐχὶ ἤμισυ μέτρον, ἀλλ' οὐδὲ δέκατα τοῦτου ἀπέχοντες, βεβαίως ἢ ἐν μεγάλῳ ἐξέτασι αὐτοῦ θὰ παρίστα αὐτὸ ἄριστον.

Καὶ ὅμως ἡ ἀρίστη αὐτῆ ἐντύπωσις, ἣν ἐμποεῖ τὸ Νεκροταφεῖον, τῷ εἰσερχομένῳ εἶναι ἀπατηλή.

Γνωρίζετε πάντες ὅτι δύο εἶναι τὰ κύρια εἶδη τῶν τάφων· οἱ λάκκοι δῆλον ὅτι καὶ αἱ κρύπται. Δύσκολον εἶναι τῇ ἐπιτροπῇ νὰ ἀποφανθῇ ἂν αἱ κρύπται εἶναι ἐκτισμένοι κατὰ τε τὸν νόμον καὶ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης· ὅ,τι ὅμως δύναται νὰ βεβαιώσῃ εἶναι τοῦτο, ὅτι πολλάκις ἡ καταπακτὴ, δι' ἧς καταθιβάζουσι τὰ σώματα τῶν τεθνεῶτων ἐν ταύταις, ἀποφράσσονται κακῶς καὶ ἀσφαλιζονται, οὐ ἔνεκα οὐχὶ σπανίως ἀναδίδουσι δυσωδίαν καὶ τῷ μακρῶν διερχομένῳ ἀντιληπτῇ. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ἀπρεπὲς νὰ ἀναφέρῃ ὄνομαστὶ παρομοίους τάφους.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ εἰς τοὺς λάκκους, οὗτοι ἀνοίγονται ὕψος οὐδ' εἰς τὸ Β' Νεκροταφεῖον. Ἡ ἐπιτροπὴ μὴ εὐρούσα ἐν τῷ προσθίῳ νεκροταφείῳ λάκκον τινὰ νεοσκαφῆ κατέφυγεν εἰς τὸ ὀπισθεν. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐπιστάτης ἐβεβαίωσεν αὐτήν, — τοῦθ' ὅπερ ἄλλως καὶ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως κάλλιστα ἐγνώριζεν ἑκάστον τῶν μελῶν αὐτῆς, — ὅτι οἱ λάκκοι πανταχοῦ ὁμοίως σκάπτονται, οὐδόλως νομίζει ὅτι πρέπει νὰ διακρίνῃ τὰ δύο τμήματα.

Ἐξέτασασα λοιπὸν πολλοὺς λάκκους τοῦ τμήματος ἐκείνου, ὅπερ ἐσχάτως προσετέθη, εὗρον ἔχοντας ὡς ἐξῆς: Μῆκος μὲν σχεδὸν πάντοτε 2 μ. πλάτος δὲ κατὰ μὲν τὸ μέρος τῆς κεφαλῆς περιστρεφόμενον περὶ τὰ 0,72 καὶ περὶ τὰ 0,50 κατὰ τοὺς πόδας. Περὶ δὲ τοῦ βάρους ἐκ τῶν ἐξ τάφων οὗς ἐμέτρησεν εἶχον, ὁ μὲν α 1 μ. — ὁ β' 0,90 — ὁ γ'

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 401)

— Καὶ τί διαταγὰς σοὶ ἔδωκεν ἡ Καικιλία;
— Νὰ περιμείνω τὰς διαταγὰς τῆς ἐξοχότητός σας.
— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Σανούτος μετὰ μικρὰν παύσιν, μείνε σήμερον εἰς τὸν λιμένα τοῦτον, καὶ αὐριον ἴσως θὰ σοὶ δώσω διαταγὰς.

Ὁ γραμματοφόρος προσεκύνησε καὶ ἐξῆλθε.

Ὁ δὲ Σανούτος ἀνέγνω καὶ ἐκ τρίτου τὴν ἐπιστολήν, καὶ ἐφαίνετο ὅλος ἀπησχολημένος ὑπὸ διαλογισμοῦ τινος. Περιῆλθε τρεῖς ἢ τετράκις ἐν τῷ εὐρυχώρῳ θαλάμῳ τῆς γαλέρας του, τῷ ἔχοντι ἐπιπλα μεγαλοπρεπῆ. Τέσσαρα μεγάλα καὶ πολυτελῆ ἀνάκλιτρα ἔκειντο παρὰ τοὺς τοίχους, ἔχοντα κόκκινον σπρικὸν ὕφασμα. Στρογγύλη τράπεζα ἴστατο ἐν τῷ μέσῳ, ἀνέχουσα μέλαιναν στήλην ἐξ ἐβένου στηρίζουσαν τὸν ὄροφον. Ἐξ αὐτῆς ἐκρέμαντο ἀργυραὶ πολύφωτοι λυχνίαι, μι-

μούμεναι ἢ πρώτη ὄσιν ἐπτακέφαλον, ἢ ἑτέρα τὸν λέοντα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, ἢ τρίτη ξίφος κεκυρτωμένον, ἢ δὲ ἄλλη Σειρήνα μὲ προεξέχοντασ μαστούς. Ἐπὶ τῆς τραπέζης ἔκειντο ἀγαλμάτια τινα. Ἡ Ἀφροδίτη ἐν ἐκτάσει πρὸ τοῦ κατόπτρου, ἢ Ψυχὴ λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἔρωτος, ὁ Ἁγιος Μάρκος συγγράφων τὸ Εὐαγγέλιον καὶ ὁ Ἐρρίκος Δάνδαλος, ὁ θεοῦ τοῦ Σανούτου. Ἡ κλίνη, ἐφ' ἧς ἐκοιμάτο ὁ Σανούτος, ἔκειτο ὀπισθεν διπλῶν χρυσοῦφῶν παραπετασμάτων, καὶ ἐμμεῖτο σπήλαιον μὲ σταλακτίτας ἀργυροῦς κρεμαμένους ἐκ τῆς ὀροφῆς.

Ὁ Σανούτος ἀνέβη εἰς τὸ κατάστρομα καὶ περιεπάτει, ὅλος ἔκδοτος εἰς τὸν ἀπασχολοῦντα αὐτὸν διαλογισμὸν.

— Ἐλα ἐδῶ, Μιρχάν, εἶπεν αἴφνης, ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Μαῦρον.

Ὁ Μαῦρος προσῆλθε μὲ τὸ κατηφές αὐτοῦ βλέμμα.

— Σὺ ἔχεις τὸ χάρισμα νὰ μχντεύης ἐνίοτε, τῷ εἶπεν ὁ Σανούτος. Ἀνάγνωσε αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν καὶ εἶπέ μοι τί φρονεῖς.

Καὶ τῷ ἔτεινε τὴν ἐπιστολήν τῆς Καικιλίας.

Ὁ Μηνᾶς τὴν ἀνέγνω.

— Λοιπὸν πῶς σοὶ φαίνεται; τὸν ἠρώτησεν ὁ Σανούτος.

— Αὐτὴ ἡ γυνὴ λέγει ψεύματα, εἶπεν ὁ Μαῦρος.

— Πῶς τὸ εἰξεύρεις;

— Νὰ μὴ εἶμαι Μαῦρος, ἂν δὲν τὸ εἰξεύρω.

— Ναί, ἀλλὰ πόθεν συμπεραίνεις ὅτι λέγει ψεύματα;

0,80,— ὁ δ' 0,70,— ὁ ε' 0,73,— ὅστις καὶ μετὰ μικρὸν πρὸ τῶν ὀμμάτων τῆς ἐπιτροπῆς, οὕτως ἔχων, ἐδέχθη λογιῶν τινὸς τοῦ πεζικοῦ τὸ σῶμα· — ἔς' 1,03.— Ὄστε τὸ βάθος ἐξ μετρηθέντων λάκκων ἐκυμάνθη ἀπὸ 1,05 μέχρις 0,70, κατὰ μέσον ὄρον, ἄρα ὄρον 0,91 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου. Μὴ λησμονεῖτε δὲ ὅτι ὁ νόμος ὀρίζει τὸ βάθος νὰ κατέλθῃ τοῦλάχιστον 2 μέτρα.

Πῶς δὲ γίνεται ἡ ἐπιχωμάτωσις, ἐξ ἧς ὁ ὑπὲρ τὸν τάφρον σωρὸς ὁ γεωλόφος, εὐκόλως ἐννοεῖτε λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει ὅτι τὸ χῶμα τὸ ἐξαχθεν ἐκ τῆς ἀνορύξεως τάφου 0,90 ἢ 0,70, δὲν δύναται πληρῶσαι τὸν λάκκον τοῦτον, νὰ ὑψωθῇ εἰς 1 μέτρον ὕψος. Διὰ τοῦτο τοῦ μὲν 10 ἢ τὸ πολὺ 20 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ἀνυψοῦται, τοῦ δὲ μόλις φαίνεται, ἀλλαγῆ δὲ δυστυχῶς, ἀντὶ γεωλόφου, λάκκων ἐπὶ τοῦ τάφου ἐσχημάτισαν τὰ ἐπισωρευθέντα χῶματα συμπίσθεντα ἢ καὶ παρασυρθέντα ὑπὸ τῆς βροχῆς.

Ὁ ἐπιστάτης τοῦ Νεκροταφείου, — τὴν ὥραν δυστυχῶς καθ' ἣν ἡ ἐπιτροπὴ ἦλθεν ἐκεῖ ὁ κ. ἔφορος ἔλειπεν, — καὶ τινες ἄλλοι παρακολουθοῦντες τὴν ἐπιτροπὴν, διῆσχυσθησαν περὶ τοῦ ἀβαθοῦς τῶν λάκκων τὸν αὐτὸν μῦθον, ὃν καὶ ἐν τῷ Β'. Νεκροταφείῳ, ὅτι ἡ γῆ εἶνε πετρώδης καὶ ἀδύνατον βαθύτερον νὰ σκαφῇ. Ταχέως ὁμως καὶ ἐκείνους ἡ ἐπιτροπὴ ἐξήτασε καὶ ἐαυτὴν ἐβεβαίωσε, παρακαλέσασα στρατιώτην τινά, ὅστις εἶχε πρὸ μικροῦ ἀνορύξει τὸν τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος λογιῶν τάφρον, νὰ βαθύνῃ ἓνα τῶν ἀνοικτῶν λάκκων, διότι ἀνευ τῆς παραμικρᾶς δυσκολίας σκάπτων εὐθραυστότατον φυλλάδιον σχίστου στρώμα, ἐφθασεν εἰς ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου βάθος· καὶ εὐκολώτατον ἦτο πολὺ βαθύτερον νὰ πρυχωρήσῃ.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς νεκροὺς τῶν ἐξ εὐλογίας θανόντων καὶ ἐν τῷ Νεκροταφείῳ τούτῳ συμπίσθιναι ὅ,τι καὶ ἐν τῷ Β'. Θάπτονται ἀναμῆξ μετὰ τῶν λοιπῶν, ἐν τάφοις πολὺ ἐκεί-

νων ἀβαθεστέροις καὶ οὐδόλως ὑπὸ ἀσθέστου περιγεόμενοι. Ὁ ἐπιστάτης διὰ πειστικωτάτων ἐπιχειρημάτων ἐξήτησε νὰ βεβαιώσῃ τὴν ἐπιτροπὴν ὅτι χέεται ὑπὲρ τοὺς νεκροὺς τῶν τελευταίων τούτων ἀσθεστοί, διαταθεῖς ὅτι πολλάκις καὶ στρώμα δύο δακτύλων, ἧτοι 3 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου ὑπεράνω αὐτῶν τίθεται. Ἡ ἐπιτροπὴ ὁμως ἔκρινε καθῆκον ἀσφαλέστερον περὶ τῆς ἀληθείας νὰ πληροφωρηθῇ. Μετὰ μακρὰς δὲ ἐρεῦνας, ἐπέσθη ὅτι οὐδόλως τοῦτο γίνεται. Καὶ διότι πολλοὶ τῶν εὐ εἰδότην ἐκ τοῦ Νεκροταφείου ἐβεβαίωσαν αὐτῇ τοῦτο, καὶ διότι ἡ ἰδίᾳ ἐξετάσασα μικρὰν ποσότητα ἀσθέστου, ἣν εἰς ἀποθήκην τινὰ φυλάττουσιν, εὗρεν αὐτὴν τὸσον περίπου, ὅση πρὸ μνηῶν ἐκεῖ ἐστάλη κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἐπιστάτου.

γ.) Ἄλλο ἴδρυμα εἰς τὰ περίξ τῆς πόλεως κείμενον καὶ τὸ ὅποιον ἐθεώρησε καλὸν νὰ ἐπισκευθῇ ἡ ἐπιτροπὴ εἶνε τὸ **δημοτικὸν Σφαγεῖον**.

Προκαίμενον ὁμως περὶ τοῦ ἰδρύματος τούτου, ἡ ἐπιτροπὴ ἀπορεῖ διατὶ εἰς ἓνα μόνον περιχώρισμα δίδεται ὁ τίτλος τοῦ Σφαγείου, ἀφοῦ ἐντὸς πάντων τῶν καλουμένων κτηνοτροφείων σφάζονται ζῶα. Ἐκτὸς ἂν μόνον, διότι ἐν τῷ δημοτικῷ Σφαγεῖῳ σφάζονται τὰ μεγάλα. Διότι πράγματι, ὡς ἐβεβαιώθη ἡ ἐπιτροπὴ, τὰ μὲν μικρότερα τῶν ἐν τῇ ἀγορᾷ πωλουμένων ζώων σφάζονται εἴτε ἐν τοῖς οὕτω δὴ καλουμένοις κτηνοτροφείοις, εἴτε καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς παραπήγμασι τῆς ἀγορᾶς· μόνον δὲ οἱ βόες εὐρίσκουσι τὸ τέλος αὐτῶν ἐν τῷ δημοτικῷ Σφαγεῖῳ.

Εἶνε δὲ τὸ κτίριον τοῦτο μεγάλη αὐλὴ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑψοῦται οἰκίσκος, διηρημένος εἰς τέσσαρα χωρίσματα κατὰ τὰς τέσσαρας ἀνοικτάς πλευράς, κατὰ δὲ τὰ ὀπισθεν πλάγια δύο ἕτεροι οἰκίσκοι τῆς αὐτῆς κατασκευῆς. Δὲν θὰ ἐπιμείνῃ ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν περιγραφὴν τοῦ κτιρίου τούτου, διότι σκοπὸς αὐτῆς δὲν εἶνε ἡ ζωγράφησις ὄλων τῶν

— Δὲν εἰμπορῶ νὰ τὸ ἐκφράσω, ἀλλὰ δὲν λέγει ἀλήθειαν. Τὰ στρήφει καὶ λέγει πολλά. Δύο σημεῖα τοῦ ψεύδους. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἦρε τὴν γυναῖκα αὐτὴν τὴν ἰδίαν ζῶσαν, εἰς τὴν Πάτμον, καὶ διὰ νὰ σᾶς κάμῃ νὰ μὴ τὸ ὑποπτέυσῃτε ποτὲ. ἐφαντάσθη νὰ σᾶς διηγηθῇ ἄλλα ἀντ' ἄλλων.

— Καὶ ἐγὼ τοῦτο πιστεύω, εἶπεν ὁ Σανούτος. Ἔχει πολλὰ προαίμια καὶ ἐπιλόγους αὐτὴ ἡ ἐπιστολή. Καὶ ὅλη ἐκείνη ἡ παρέκβασις δὲν εἶναι ἄλλο τίποτε, εἰμὴ στάκη εἰς τὰ ὄμματα τοῦ ἀναγνώστου ριπτομένη. Ἄλλὰ θὰ ἐρωτήσω περὶ τούτου καὶ τὴν φίλην μου Πρόνοιαν, ὅταν ἐξυπνήσῃ.

— Ἐρώτησε καὶ τὴν φίλην σου Πρόνοιαν, ἐψιθύρισεν ὁ Μαῦρος, καὶ ἀπεμακρύνθη ὀλισθήσας βραδέως.

Ὁ Σανούτος κατέβη εἰς τὸν θάλαμόν του. Ἀνέφξε θύραν τινὰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς κοιτῶνα κρύφιον, ὅπου ἐκοιμάτο γυνὴ τις.

— Κοιμᾶσαι, Πρόνοια; ἔκραξεν ὁ Σανούτος, σεῖων αὐτὴν.

Ἡ γυνὴ ἀφυπνίσθη.

— Τρίψε καλὰ τὰ ὄμματά σου, φίλη μου, καὶ ἀνάγνωσε αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. Καὶ ὕστερον μοὶ λέγεις τὰς ἐντυπώσεις σου.

— Καλὰ.

Καὶ ὁ Σανούτος ἐξῆλθεν. Ἡ δὲ Πρόνοια ἐκλείσει πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐνόμισεν ὅτι ἡ ἐμφάνισις τοῦ Σανούτου ἦτο ὄνειρον καὶ προσεπάθεισε νὰ τὸ συνεχίσῃ ἐν τῷ ὕπνῳ.

Ἡ Πρόνοια εἶχεν ἀκολουθήσει αὐτόκλητος τὸν Σανούτον

εἰς τὴν ἐκστρατείαν του, οὗτος δὲ δὲν ἐτόλμησε νὰ τὴν ἀποβάλῃ.

Ὅσον διὰ τὴν Φορτούναν, ἧτις εὐρίσκετο καὶ αὐτὴ ἐπὶ τῆς αὐτῆς γαλέρας καὶ ἐκοιμάτο ἐν ἄλλῳ κοιτῶνι, αὐτὴ εἶχε προσκληθῆ παρὰ τοῦ Σανούτου, βαπτίσαντος καὶ τὴν ναυαρχίδα του μετὰ τὸ ὄνομα αὐτῆς. Ἡ ἀτυχῆς Πρόνοια ἐνόμιζε μέχρι τινὸς ἐαυτὴν ἀπόρθητον εἰς τὸ πάθος τῆς ζήλοτυπίας· ἀλλ' ἐγνώρισεν ἐκ πείρας ὅτι ἠπατάτο. Κατέστη σύμπτου, θεατῆς τῆς ἰδίας αὐτῆς ἀποτυχίας καὶ κατεσπαράττετο ὑπὸ τῶν ὀνύχων τῆς ἀντιζήλου τῆς.

Ὅτε ὁ Σανούτος ἀνέβη ἐκ νέου εἰς τὸ κατάστρωμα, ἄλλη τις λέμβος εἶχε προσεγγίσει εἰς τὴν γαλέραν. Αὐτὴ ἤρχετο ἐκ τῆς μοίρας τοῦ συνεκστρατεύσαντος μετὰ αὐτὸν Κουίριν, καταπλεύσαντος εἰς Θήραν ὥρας τινὰς μετὰ τὸν Σανούτον.

Τί ἐζήτηε ἡ Βενετία πέμπουσα τοὺς στόλους τούτους εἰς τὸ Αἰγαῖον; Ὅ,τι ζητεῖ ὁ σφαγεὺς παρὰ τοῦ θύματος, τὰς σάρκας αὐτοῦ ἵνα κορέσῃ τὴν πείναν του. Διατὶ αἱ ἰδιωτικαὶ αὐταὶ καὶ κεκυρωμέναι μετὰ τὰ σήματα τοῦ ἁγίου Μάρκου ἐπιχειρήσεις; Διατὶ οἱ τοσοῦτοι ἐργολάβοι τῶν κατακτιήσεων, τῶν ὡς διὰ δημοπρασίας ἐκτελουμένων; Ἡ Βενετία προσηγόρευεν ἐαυτὴν Πολιτείαν, καὶ εἶχεν υἱὸς τυράννου. Τοῖς ἐδίδοε τὸ χρίσμα τῆς καὶ τοὺς ἐπεμπεν ἵνα κατακυριεύσωσι τῆς γῆς. Ἡ γενεαλογία τῆς πολιτικῆς εἶναι συνεχῆς καὶ γνησία κατὰ τοὺς προγόνους. Ἡ ἀργία ἐγέννησε τὴν πείναν. Ἡ πείνα ἔτικε τὴν πείναν. Ἡ πείνα παρήγαγε τὴν ὄρεξιν. Ἡ

ἀνδρῶν ὅσας περικλείει ἡ εὐρωπαϊκὴ τῶν Ἀθηνῶν πόλις. Τοῦτο δὲ μόνον παρατηρεῖ ὅτι, περὶ τὴν ἀρχιτεκτονικὴν δεινότητα, τὰ μηχανήματα καὶ τὴν ἐν γένει οἰκονομίαν, τὸ Σφαγεῖον τοῦ δήμου Ἀθηναίων πολὺ ὀλίγον διαφέρει τῶν Σφαγείων τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οὐς ὁ Lubock περιέγραψεν.

Προκειμένου ὅμως περὶ τῆς καθαριότητος αὐτοῦ, ἔχει καθῆκον νὰ παρατηρήσῃ ὅτι εἶνε λυπηρόν, λυπηρότατον, ἵδρυμα ἐξ οὗ ὁ δῆμος Ἀθηναίων κερδίζει, ὡς ἐβεβαιώθη ἡ ἐπιτροπὴ, 45,000 δρ. κατ' ἔτος, νὰ εὐρίσκηται ἐν παρομοίᾳ ἀπδεῖ καταστάσει, καὶ νὰ γίνεται αἰτία τοιαύτης δυσωδίας καὶ τοιούτων κακῶν, παρόμοια τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτροπὴ, μόνον ἴσως ἐν τῷ κτήματι τοῦ δήμου Ἀθηναίων πάλιν παρὰ τὸ Β. νεκροταφεῖον ἀπῆντησε.

Διότι ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῷ χώρῳ τοῦ Σφαγείου τούτου, πλὴν τῶν κόπρων τῶν ζώων, τὸ πρῶτον ὅπερ συναντᾷ εἶνε ἀνθρώπινα περιττώματα κατὰ σειρὰν παρὰ τὴν περικυκλοῦσαν μάνδραν εὐρίσκόμενα, καὶ πλεονάζοντα ὑπὸ τὸν ΝΑ τοῖχον, ὅπου ὑπάρχουσι πάσσαλοι, ἐφ' ὧν προσδέονται τὰ πρὸς σφαγὴν ζῶα. Φαίνεται ὅτι οἱ καταγινόμενοι εἰς τὴν ἐναπόθεσιν τῶν ὑλῶν τούτων κατὰ τὸ μέρος ἐκεῖνο μεγίστην εὐρίσκουσιν εὐχαρίστησιν καὶ ἡδονὴν ἐκ τῆς συντροφίας τῶν βουῶν· διό, προκειμένου ἤδη αὐτοῖς νὰ χωρισθῶσι τῶν ἀγαπητῶν οὕτων διὰ παντός, δὲν τολμῶσι νὰ ἀπομακρυνθῶσιν αὐτῶν κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς, — ἔστω καὶ δι' ἐργασίας μάλα κρισίμους.

Πρὸ τῶν χωρισμάτων τῶν οἰκίσκων ἐν οἷς ἐκτελεῖται ἡ σφαγὴ τῶν ζώων, ὑπάρχουσι σωροὶ μεγάλοι βρωμερῶν ὑλῶν, αἵτινες προέρχονται ἐκ τῶν στομάχων τῶν σφαγέντων ζώων. Ταύτας ὡς ἐβεβαίωσε τὴν ἐπιτροπὴν ὁ ἐπιστάτης, μόνον πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν ἀπομακρύνουσιν ἐκεῖθεν. Ἐννοεῖτε λοιπόν, ἂν, ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κείμενα ἐν ἀνοικτῷ ἕρῃ καὶ βρεχόμενα ὑπὸ ὑδάτων, ἅτινα πρὸς πλῆσιν τοῦ παρακειμέ-

νου σφαγείου χέουσιν, δύνονται νὰ σαπῶσι καὶ ὁποῖαν ἀποφορὰν ἀναδίδουσιν.

Εἰποῦσα ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι αἱ ἀκαθαρσίαι αὗται εἶνε αἱ ἐκ τοῦ στομάχου τῶν ζώων προερχόμεναι, οὐχὶ τυχαίως εἶπε τοῦτο, ἀλλὰ θέλουσα νὰ χωρίσῃ τὰς ἐκ τῶν ἐντέρων. Διότι ταύτας ἐν ἰδιαιτέρῳ ταμείῳ φυλάττουσι, δίδοντες καὶ ἰδιαιτέρον ὄνομα, τὸ ὁποῖον δυστυχῶς ληθμονήσασα δὲν δύναται νὰ μεταδώσῃ ὑμῖν ἡ ἐπιτροπὴ. Εἶνε δὲ τὸ ταμεῖον τοῦτο παλαιὰ δεξαμενὴ κειμένη ἀπέναντι τῆς θύρας τῆς εἰσόδου, μεταξὺ ταύτης καὶ τῶν σφαγείων, καὶ συνορεύουσα ἄλλῃ δεξαμενῇ ἐν ἣ τὸ μόνον κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ὑπάρχον ὕδωρ.

Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι αἱ δύο δεξαμεναὶ οὐδόλως συγκοινωνοῦσι, διότι καὶ καλῶς κεχρισμένοι ἐσωτερικῶς εἶνε διὰ κουρασάνου, καὶ αἱ μὲν πολὺ βαθύτερον τῆς δὲ κεῖται. Τοῦτο ὅμως δὲν ἐμποδίζει ἀμφοτέρας νὰ ἀναδίδωσι φοβεράν δυσωδίαν, τὴν μὲν ἐκ τῶν περιεχομένων τῶν ἐντέρων, τὴν δὲ ἐκ τοῦ πρασίνου ὕδατος καὶ τοῦ βούρκου ὅστις πληροῖ αὐτήν.

Καὶ ἐπειδὴ περὶ ὕδατος, ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι τὸ μόνον ἐν τῷ ἐκ φύσεως ἀκαθάρτῳ τούτῳ ἰδρύματι ὑπάρχον ὕδωρ εἶνε τὸ ἐν τῇ δύο μέτρων μεγάλῃ δεξαμενῇ φυλαττόμενον καὶ διὰ κἀδων ἐκείθεν ἀντλούμενον. Τὸ ὕδωρ τοῦτο μεταφερόμενον διὰ τῶν κἀδων ὑπὸ γέροντος καὶ παιδος, καὶ γεόμενον πανταχοῦ ἐντὸς τῶν χώρων ἐν οἷς ἡ σφαγὴ ἐκτελεῖται, ἐν ᾧ χρόνῳ δύο γυναῖκες διὰ σαρόθρων ὠθοῦσιν αὐτὸ πρὸς τὸ μέσον τοῦ ἐδάφους, ὅπου ὑπάρχει αὐλαξ, χρησιμεύει πρὸς καθαρισμὸν τῶν χώρων τούτων, αἵτινες μετὰ τὴν ἐργασίαν τῶν σφαγῶν εἶνε πλήρεις αἵματος πεπικγῶτος.

Καὶ ὅμως εἰς δέκα βημάτων ἀπόστασιν ἐξωθεν τοῦ Σφαγείου διέρχεται ἐν εἰδει ρύακος ἄφθονον ὕδωρ, προερχόμε-

ῥεξις ἐγέννησε τὴν αὐθαιρεσίαν. Ἡ αὐθαιρεσία ἐγέννησε τὴν ληστείαν. Ἡ ληστεία ἐγέννησε τὴν πολιτικὴν. Ἴδου ἡ αὐθεντικὴ καταγωγὴ τοῦ τέρατος τούτου. Τότε καὶ τέρα, πάντοτε ἡ αὐτή. Τότε διὰ τῆς βίας, τώρα διὰ τοῦ δόλου... καὶ διὰ τῆς βίας. Πάντοτε ἀμετάβλητοι οἱ σχοινοβάται οὗτοι, οἱ Ἀθίγγανοι, οἱ γελωτοποιοὶ οὗτοι πῖθηκοι (καλῶ δὲ οὕτω τοὺς λεγομένους πολιτικούς). Μαῦροι χαλκεῖς κατασκευάζοντες δεσμὰ διὰ τοὺς λαοὺς ἐν τῇ βαθυζόφῳ σκοτίᾳ τοῦ αἰωνίου ἐργαστηρίου των...

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

Ο ΚΑΡΤΑΤΣΗΣ

Ἐκ τῆς λέμβου ἧτις προσήγγισεν εἰς τὴν ναυαρχίδα, ἐξῆλθεν ἀνὴρ τις, ὃν ὁ Σανοῦτος ἀνεγνώρισε, καὶ προσελθὼν αὐτῷ τῷ ἐνεχείρισεν ἔγγραφα ἐκ μέρους τοῦ Κουῖρίνη.

— Σὺ εἶσαι, Καρτάτση; τῷ εἶπε μειδιάσας ὁ Σανοῦτος· τί θέλεις ἐδῶ; ἢ μήπως δὲν σοῦ ἐπλήρωσα ἀκόμη τὰ χασομέριά σου;

— Ὅχι, ἀρχηγέ, ἀλλ' ἔρχομαι ἐκ μέρους τοῦ κόμητος Κουῖρίνη.

— Λοιπὸν εἶσαι ἀνθρώπος σου;

— Ἦναγκάσθην νὰ γείνω, χωρὶς νὰ θέλω.

— Πῶς;

— Μ' ἐμέθυσαν οἱ ναῦται τοῦ και μ' ἐπεβίβασαν εἰς τὴν γαλέραν χωρὶς νὰ ἔχω ὄρεξιν.

— Ἀλλὰ βλέπω ὅτι ἔγινες τῆς ἐμπιστοσύνης του, ἀφοῦ μοι φέρεις ἔγγραφα. Δὲν θὰ τὸ ἔκαμες καὶ τοῦτο χωρὶς ὄρεξιν.

— Ὅχι, ἀλλ' ἀφοῦ ἄπαξ τὸν ἠκολούθησα, ἔβαλα τὰ δυνατὰ μου διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω.

Ὁ Σανοῦτος ἀνέπτυξε τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἀνέγνω.

— Ὅπως, εἶπε πρὸς τὸν Καρτάτσην. Πρόσφερε πρὸς τὸν κόμητα τοὺς ἀσπασμούς μου, καὶ μετὰ μεσημβρίαν θὰ τὸν ἐπισκεφθῶ εἰς τὰς γαλέρας του.

Ὁ Καρτάτσης προσέβη δύο ἢ τρία βήματα καὶ ἐφαίνετο διαστάζων.

— Τί στέκει; τῷ εἶπεν ὁ Σανοῦτος.

— Ἀρχηγέ, εἶπε μὲ σιγανὴν φωνὴν ὁ Καρτάτσης, ἐπεθύμουν νὰ σὰς εἶπω κάτι.

— Τί πάλιν; Μήπως θέλεις νὰ μοῦ πωλήσῃς τὰς δουλεύσεις σου;

— Ὅχι, τὴν φορὰν αὐτήν. Ἀλλὰ θὰ σὰς εἶπω κάτι ὁποῦ ἴσως νὰ ἐνδιαφέρῃ.

Ὁ Σανοῦτος παρετήρησεν ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ Καρτάτση ἐξέφραζε τι, τῷ ἔνευσε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ παρὰ τὴν πρύμναν καὶ καθίσας ἐπὶ σκίμποδος τὸν ἤτένισε.

— Εἶναι πολλὸς καιρὸς, εἶπεν ὁ Καρτάτσης, ὁποῦ ἤθελον νὰ σὰς εἶπω τοῦτο, ἀλλὰ δυστυχῶς δὲν σὰς ἐφθάσαμεν εἰς

νον κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκ τοῦ παλαιοῦ ὑδραγωγείου τοῦ Ἁγᾶ, καὶ φερομενον πρὸς τὰς Χαμωστέρνας. Ὡστε ὁ Δῆμος διὰ σωλήνων 50 μ. καὶ διὰ μικρᾶς δαπάνης ἠδύνατο νὰ ἔχη ἐν τῷ εἴπερ τι καὶ ἄλλο ὕδατος χρῆζοντι Σφαγείω ἀφθονον ὕδωρ.

Ἄλλ' ἵνα μὴ πλειότερον μακρηγορῇ ἡ ἐπιτροπὴ ἀπασχολούσα δι' ἐλάχιστα τὸν καιρὸν τῆς ἐταιρίας, προβαίνει εὐθύς εἰς τὴν ἐξέτασιν τῶν κυρίως σφαγείων. Ἐκ τῆς ὁροφῆς τῶν χωρισμάτων τῶν οἰκίσκων, περὶ ὧν ἀνωτέρω ἠκούσατε κρέμονται δύο τροχαλῖαι, ἐξ ὧν ἀναρτῶμε α τὰ ζῶα διατέμνονται τὰς φλέβας, πόθεν ἐκρέει τὸ αἷμα. Τὸ ἔδαφος, ἐφ' ὃ τὸ αἷμα χέεται, εἶνε ἐστρωμένον διὰ μεγάλων μαρμαρίων πλακῶν κάκιστα συνηρμοσμένων, καὶ φέρεται ἐπικλινῶς πρὸς τὸ μέσον. Ὁδηγεῖ λοιπὸν ἡ κατασκευὴ αὕτη τοῦ ἐδάφους τὸ αἷμα πρὸς τὸ κατωφερέστερον μέρος ὅπου σχηματίζεται εἶδος διοχευτηρίου. Διὰ τοῦτου κυλιέται τὸ αἷμα, καὶ ἐξελθὸν ἐν εἰδει ρύακος, τῶν οἰκίσκων, διατρέξαν εἴτα ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ ὀπισθεν μέρος τῆς αὐτῆς, φέρεται τέλος ἐκτὸς τοῦ περιβόλου τοῦ σφαγείου, δι' ὀπῆς, ἧτις κατεσκευάσθη διὰ τῆς συνήθους ἀρχιτεκτονικῆς, ἧτοι ἀφαιρεθέντων τῶν πετρῶν τῆς μάνδρας κειμένης κατὰ τὸ ΒΑ. μέρος αὐτοῦ.

Ὁ ΒΑ. οὗτος τοῖχος τοῦ σφαγείου εἶνε ἐκτισμένος ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ παροχθίου τοῦ Ἰλισσοῦ, οὗ ἡ κοίτη κατὰ τὸ μέρος τοῦτο μεγάλως πλατύνεται καὶ κείται σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἐξερχόμενον λοιπὸν τὸ αἷμα τῶν σφαγέντων ζώων ἐκ τοῦ περιβόλου τοῦ σφαγείου πίπτει ἐντὸς τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισσοῦ.

Καὶ ἥ ἡ πᾶσα ἡ καθαριότης ἐν τῷ σφαγείῳ ἐτελείωσεν καὶ ἐπίσταται καὶ καθαρισταὶ ὡς ἄνθρωποι ἐκτελέσαντες τὸ ἑαυτὸν καθῆκον δύνανται νὰ ὑπάγωσι νὰ κοιμηθῶσιν ἔχοντες τὴν καρδίαν καθαρὰν. Τὸ δὲ αἷμα; Τὸ αἷμα φθάσαν

τὴν κοίτην τοῦ Ἰλισσοῦ τὴν πλατυτάτην διοχετεύεται ἐν αὐτῇ καὶ σχηματίζει λίμνην ὁμοίαν ἐκεῖνης, ἣν διατείνονται οἱ Συναξαρισταὶ ὅτι θὰ εὐρωμεν ἐν τῇ Κολάσει ἐκ πίσης κτλ. Συμπεραίνει δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι τοιοῦτο εἶνε τὸ χροῶμα αὐτῆς, διότι δυστυχῶς δὲν κατώρθωσεν ἀ βεβαιωθῇ ἐπειδὴ πλησιάσασα πρὸς τὸν καταρριφθέντα τοῖχον τὸν σχηματίζοντα τὸ στόμιον τῆς διεξόδου τοῦ αἵματος, ὅπως ἴδῃ καὶ μετρήσῃ τὸ μῆκος καὶ πλάτος καὶ ἐκτασιν, τουλάχιστον διὰ τοῦ βλέμματος, τῆς λίμνης ταύτης τοῦ αἵματος τούτου τὴν δυσωδίαν ἠσθάνθη, αὐτὴ ἡ καὶ παλαιόθεν μὲν πρὸς τὰς βαρεῖας ὀσμᾶς ἐξοικειωθείσα, ἐσχάτως δὲ ἐκ νέου συνειθίσασα κατὰ τὴν περὶ τὸ Β. νεκροταφεῖον περιουσίαν, ὥστε ἀναγκάσθη νὰ ἀποσυρῇ ἄπρακτος.

Ἄν ποτε ὁ καλοῦ ἄγαθος Θεὸς εὐδοκήσῃ νὰ βρέξῃ βραγδαϊοτέραν βροχὴν, ὥστε ὁ κλεινὸς Ἰλισσὸς νὰ καταβῇ ἐν εἰδει χειμάρρου, — τότε τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, διορχόμενον διὰ τοῦ μέρους τούτου παρασύρει καὶ τὸ λιμνάζον αἷμα. Ἄν ὅμως τοιοῦτό τι δὲν συμβῇ, — καὶ δυστυχῶς δις ἢ τρίς μόνον τοῦ ἔτους συμβαίνει, — τὸ ἐκ τῶν σφαγτομένων ζώων ἐκχεόμενον αἷμα συναθροϊζόμενον ἐκεῖ μεγεθύνει κατὰ πλάτος, βάθος καὶ μῆκος τὴν πρωτάκουστον εἰς τὰ χρονικά τῆς ὑδρολογίας λίμνην, δι' ἣν παρωδούντες τὸ τοῦ Κάτωνος θὰ ἠδύνατο νὰ εἴπῃ: Ὁ Ἰλισσὸς, ὁπόσαι ἀσχημῖαι ἐν τῇ κοίτῃ σου διαπράττονται.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἐξάγεται φανερὰ ὅτι τὸ ζήτημα καὶ τῆς νηπιωδεστάτης καθαριότητος εἶνε τόσῳ γνωστὸν κατὰ τὰ ἐξωτερικώτερα μέρη τῆς πόλεως, ὅσῳ καὶ ἡ κινεζικὴ γλῶσσα καὶ καθαρότατα ἀποδεικνύεται ὅτι πᾶς νόμος, πᾶν Β. διάταγμα, πᾶσα ἀστυνομικὴ διάταξις περὶ καθαριότητος ἐγένετο διὰ μόνους τοὺς ραγιαδες τοὺς

τὸν δρόμον ποτέ. Σήμερον παρεκάλεσα τὸν ἀρχηγὸν μου νὰ μοὶ κάμῃ χάριν καὶ νὰ μὲ στείλῃ, ἂν εἶχεν ἐγγράφα νὰ σᾶς διαβιβάσῃ ἐκ μέρους τῆς Πολιτείας.

— Λέγε, Καρτάτσος.

— Εἰς τὴν Βενετίαν, προτοῦ νὰ ἀναχωρήσωμεν ὀλίγας ἡμέρας, ἐντάμωσεν κάποιον Μηνᾶν, ὅστις ἦτο γνῶριμὸς μου παλαιός.

— Καὶ τί ἄνθρωπος ἦτον αὐτός;

— Γραικός.

— Πόθεν τὸν ἐγνώριζες;

— Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκεῖνην, εἶπεν ὁ Καρτάτσος τονίζων τὰς λέξεις ταύτας διὰ τοῦ βλέμματος καὶ τινος μορφασμοῦ.

— Ποίαν ἐποχὴν; εἶπεν ὁ Σανουῦτος, μὴ ἐπιτρέπων τὴν τοιαύτην οἰκειότητα.

— Τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν μᾶς εἶχον πιάσει οἱ Γενουαῖοι, ἐμὲ καὶ τὴν ἀθθεντιάν σας.

— Ἐπειτα;

— Αὐτὸς ὁ Μηνᾶς ἦτο πιστὸς καὶ ἀφωσιωμένος φίλος τοῦ Ἰωάννου Μούχρα.

Ὁ Σανουῦτος, ἀκούσας τὸ ὄνομα τοῦτο, ἂν καὶ τὸ ἀνέμενον, ὠχρίασε κακαφανῶς.

— Καὶ τί γίνεται αὐτός; Δὲν μοὶ εἶχες εἰπεῖ ὅτι ἦτο εἰς τὴν Βενετίαν;

— Ναί, καὶ σᾶς ἔλεγα τὴν ἀλήθειαν.

— Ἐκτοτε τί ἔμαθες περὶ αὐτοῦ;

— Τίποτε δὲν εἰξούρω. Δὲν τὸν ἐπανεῖδα.

— Τώρα εἶλα εἰς τὸν ἄλλον, τὸν Μηνᾶν. Τί ἤθελες νὰ εἴπῃς περὶ αὐτοῦ;

— Αὐτὸς ὁ Μηνᾶς, ἦτο δευτέρα φορά, ὅπου ἦρχετο εἰς τὴν Βενετίαν. Τὴν πρώτην φοράν, ὅπου ἦλθε, δὲν εἶχον ἴδει τὸν Μούχραν, οὔτε εἰξευρα περὶ αὐτοῦ. Ποτέ δὲν τοὺς εἶδα ὁμοῦ. Ὅταν εἶδα τυχαίως τὸν Μούχραν, εἶχεν ἀναχωρήσει ὁ Μηνᾶς. Ὅταν τὸν ἐπανεῖδα τὴν τελευταίαν φοράν, τὸν Μηνᾶν, ὁ Μούχρας εἶχε γείνει ἀφαντος. Τὴν πρώτην φοράν ὁ Μηνᾶς μοὶ εἶπεν ὅτι εἶχε κάποιον φίλον, ὀνομαζόμενον Βενδίκην, ὅστις ἦτο Βενετὸς, ὡς φαίνεται. Τὸν Βενδίκην αὐτὸν ἐγὼ δὲν τὸν εἶδον ποτέ. Ἀλλὰ πρὶν ἐπανέλθῃ ὁ Μηνᾶς, ἔμαθα ὅτι κάποιος Βενδίκης εἶναι ἀρρωστος καὶ τὸν περιποιεῖται κάποια Φορκίνα εἰς τὴν οἰκίαν τῆς. Ὅταν λοιπὸν ἐπανῆλθεν ὁ Μηνᾶς, ὁ πρῶτος τὸν ὁποῖον συνήντησεν εἰς τὸ καπηλεῖον τῆς Κοκκινούρας, ὅπου ἐσύχναζεν ἐνίοτε, ἦμην ἐγὼ. Μὲ ἠρώτησεν ἂν ἔμαθα τί γίνεται ὁ Βενδίκης. Τῷ ἀπήντησεν ὅτι ὁ Βενδίκης εἰς ἐμὲ εἶναι ἀγνωστος, ἀλλ' ἔμαθα ὅτι ἀρρώστησε καὶ εὐρίσκεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Φορκίνας. Καὶ ἅμα τῷ εἶπον αὐτὸ, ἐπῆρε τὸν ἀνασασμόν του καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ μὲ ἀποχαιρετίσῃ. Τὴν ἐπαύριον τὸν εὐρίσκω πάλιν. Αἶ, ἦρες τὸν Βενδίκην σου, τῷ λέγω. Τὸν ἦρα, μοὶ λέγει, καὶ ἀναχωροῦμεν μαζύ. Ἀνέλαβε; Εἶναι πολὺ ὑγιής. Καὶ διὰ ποῦ; Διὰ τὴν Πάτμον; Ὡρα καλὴ. Αὐτὸ ἦτον ὄλον καὶ ὄλον.